SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

# Sprawdzian z pieśni Kochanowskiego

**Grupa B**

Jan Kochanowski

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

**Zadanie 1.** (0–1 pkt)

Czemu służą przykłady Apollina i Marsa na początku pieśni „Nie zawżdy Apollo strzela" (Pieśń XV z Ksiąg wtórych)?

(A) Są pochwałą boskiej siły i nieomylności.
(B) Pokazują, że nic nie trwa ciągle w tym samym stanie, więc i troski człowieka przeminą.
(C) Są przestrogą przed gniewem bogów.
(D) Przedstawiają bogów jako patronów poezji i wojny, do których modli się poeta.

*Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.*

**Zadanie 2.** (0–1 pkt)

W co przemienia się poeta w pieśni „Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony" (Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych)?

(A) w orła wzbijającego się ku słońcu
(B) w gwiazdę na nieboskłonie
(C) w laurowe drzewo
(D) w białego ptaka

*Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.*

**Zadanie 3.** (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących pieśni „Kto ma swego chleba" (Pieśń V z Ksiąg pierwszych).

| | | |
|---|---|---|
| 1. Podmiot przewiduje, że winem zgromadzonym przez skąpca potomek będzie moczył konie. | **P** | **F** |
| 2. Według podmiotu łatwiej jest opanować własną chciwość niż podbić Turków. | **P** | **F** |
| 3. Podmiot nazywa prawdziwym panem tego, kto zgromadził najwięcej bogactw. | **P** | **F** |

*Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).*

**Zadanie 4.** (0–5 pkt)

Dopasuj początek pieśni Jana Kochanowskiego do jej głównej myśli (sformułowania własne).

| | | |
|---|---|---|
| 1. Nie wierz Fortunie, co siedzisz wysoko | ... | A. miłosna niewola odczuwana jako szczęście |
| 2. Stateczny umysł pamiętaj zachować | ... | B. nocna skarga kochanka pod drzwiami nieczułej kobiety |
| 3. Rozumie mój, prózno sie masz frasować | ... | C. pogodzenie się ze stratą, której nie da się odwrócić |
| 4. Ty spisz, a ja sam na dworze | ... | D. pochlebcy kłaniają się szczęściu człowieka, a nie jemu samemu |
| 5. Srogie łańcuchy na swym sercu czuję | ... | E. wobec śmierci równi są bogaci i niewolnicy, więc trzeba zachować równowagę ducha |

*Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.*

**Zadanie 5.** (0–2 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Podmiot nazywa cnotę swoim (1) _____, który wskazuje nie północ, lecz środek między skrajnościami, czyli „w pół zbytków". Dzięki niemu jego (2) _____ popłynie swoim pędem, choćby jeżyły się morskie potwory.

(1) sterem / kompasem / masztem / żaglem
(2) sława / kotwica / łódź / pieśń

**Zadanie 6.** (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Uczciwa żona jest ozdobą (1) _____ i najpewniejszą podporą (2) _____. Swego męża jest ona — jak mówi poeta — głowy (3) _____.

(1) ojca / króla / męża / rodu
(2) kościoła / domu / dworu / państwa
(3) tarczą / mieczem / kotwicą / koroną

**Zadanie 7.** (0–2 pkt)

Na podstawie pieśni „Żal mi cię, niebogo" (Pieśń XIX z Ksiąg pierwszych) wyjaśnij, co podmiot zarzuca adresatce i jaką radę jej daje.

**Zadanie 8.** (0–2 pkt)

Wyjaśnij, jaką postawę wobec ojczyzny prezentuje podmiot liryczny w „Pieśni o spustoszeniu Podola" Jana Kochanowskiego.

**Zadanie 9.** (0–2 pkt)

Pieśń „Muszę wyznać, bo sie już nie masz na co chować" (Pieśń XII z Ksiąg pierwszych) opowiada o winnicy. Wyjaśnij, co przydarzyło się podmiotowi, i zaproponuj, jak można odczytać tę historię w przenośni.

**Zadanie 10.** (0–2 pkt)

Wyjaśnij, jaką funkcję pełni w pieśni „Królom moc na poddane i zwierzchność dana” (Pieśń XVI z Ksiąg pierwszych) obraz człowieka, nad którego szyją wisi miecz, oraz jaki wniosek wyprowadza podmiot w zakończeniu.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/piesni-kochanowskiego